

Evropská územní spolupráce

PaedDr. Mgr. Martin Rangl

EÚS

Evropská územní spolupráce (dále také jen EÚS) je součástí kohezní politiky EU od roku 1990. Je nástrojem určeným k řešení problémů, které překračují státní hranice a vyžadují jednotné řešení, a také nástrojem ke společnému rozvoji potenciálu různých území

Významnou roli v rozvoji přeshraniční spolupráce, která představuje nejvýznamnější složku EÚS, hrají přeshraniční struktury – **euroregiony**.

Poměrně novým prvkem v EÚS jsou **evropská seskupení pro územní spolupráci** (ESÚS), která na rozdíl od euroregionů mají vždy právní subjektivitu.

EUROREGIONY

Euroregiony jsou přeshraniční struktury, které představují formu spolupráce přes hranice evropských zemí.

Pojem „euroregion“ (často také „Euregio“) nemá přesně stanovenou definici, může se jednat o přeshraniční strukturu tvořenou různými subjekty, např. místními a regionálními orgány, může působit v příhraničních oblastech dvou či více zemí, může nebo nemusí mít právní subjektivitu, příslušnost (členství) je založeno na dobrovolné bázi.

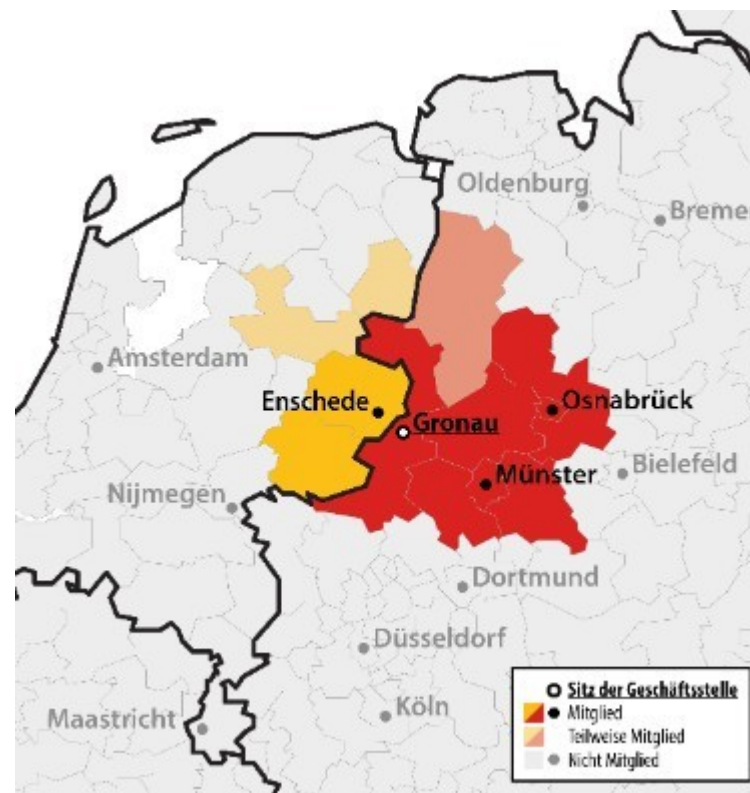

KDY SE OBJEVIL PRVNÍ EUROREGION?

- Počátky přeshraniční spolupráce se datují do doby po druhé světové válce, kdy se začala rozvíjet především na hranicích Německa s Nizozemskem.
- V roce 1958 bylo kolem Gronau na německo-nizozemské hranici založeno EUREGIO: první vyspělá institucionální forma přeshraniční spolupráce.

EUREGIO

EXISTUJE EUROREGION Z POHLEDU EVROPSKÉ UNIE?

Rada Evropy upravuje pojem Euroregionu v tzv. **Madridské dohodě z roku 1980**: rámcové dohodě o spolupráci regionů Evropy přes hranice jednotlivých zemí.

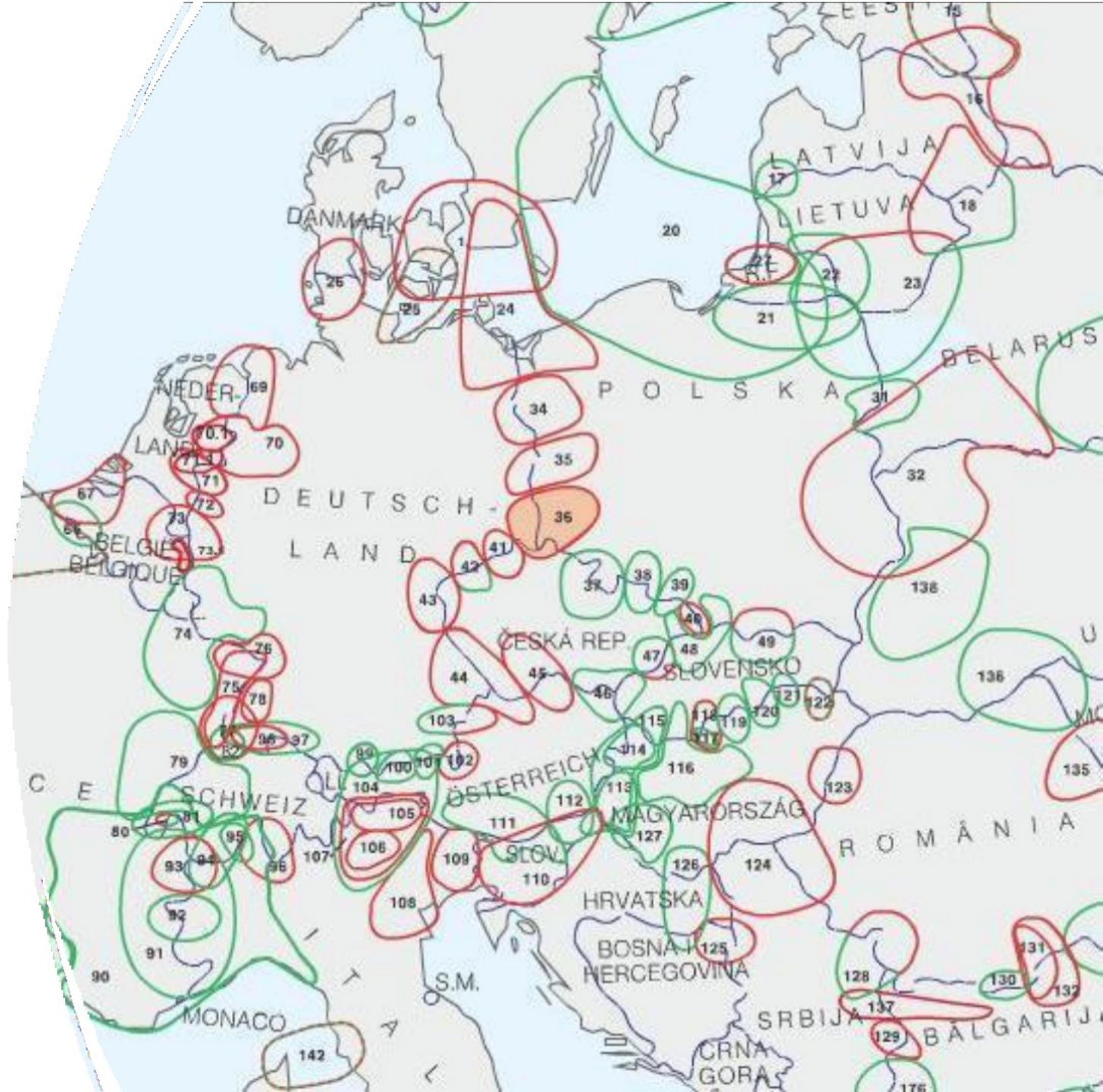
Euroregion je oblast příhraniční spolupráce, která vznikla na základě vzájemné dohody příhraničních regionů dvou nebo více zemí.

Hlavním motivem vzniklých sdružení je snaha o odstraňování nerovností mezi pohraničními regiony a postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje.

EUROREGI ONY V EVROPĚ

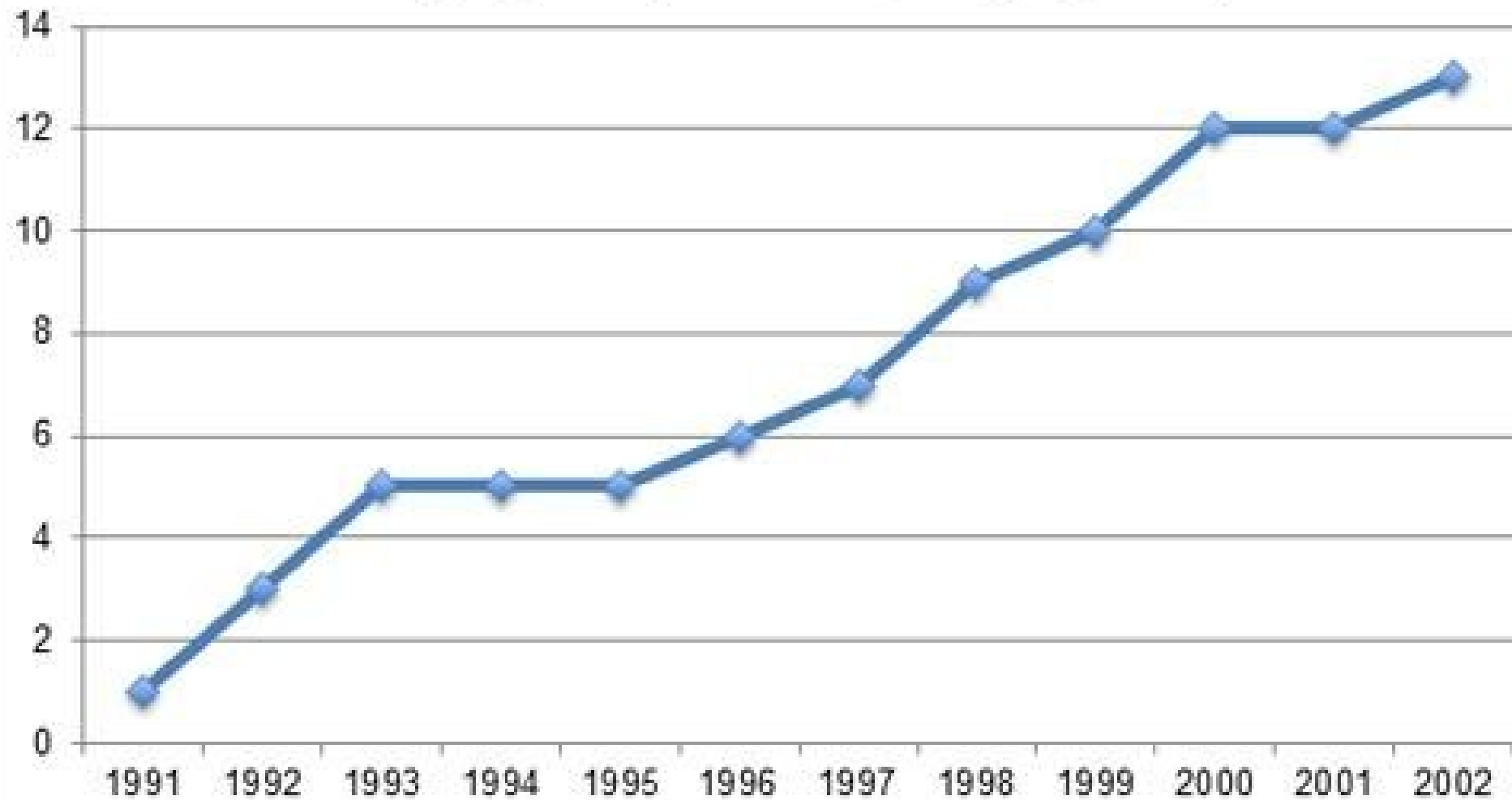
V rámci celé Evropy zaznamenala přeshraniční spolupráce největší rozvoj od začátku devadesátých let minulého století.

V tomto období se začala přeshraniční spolupráce rozvíjet i v České republice.

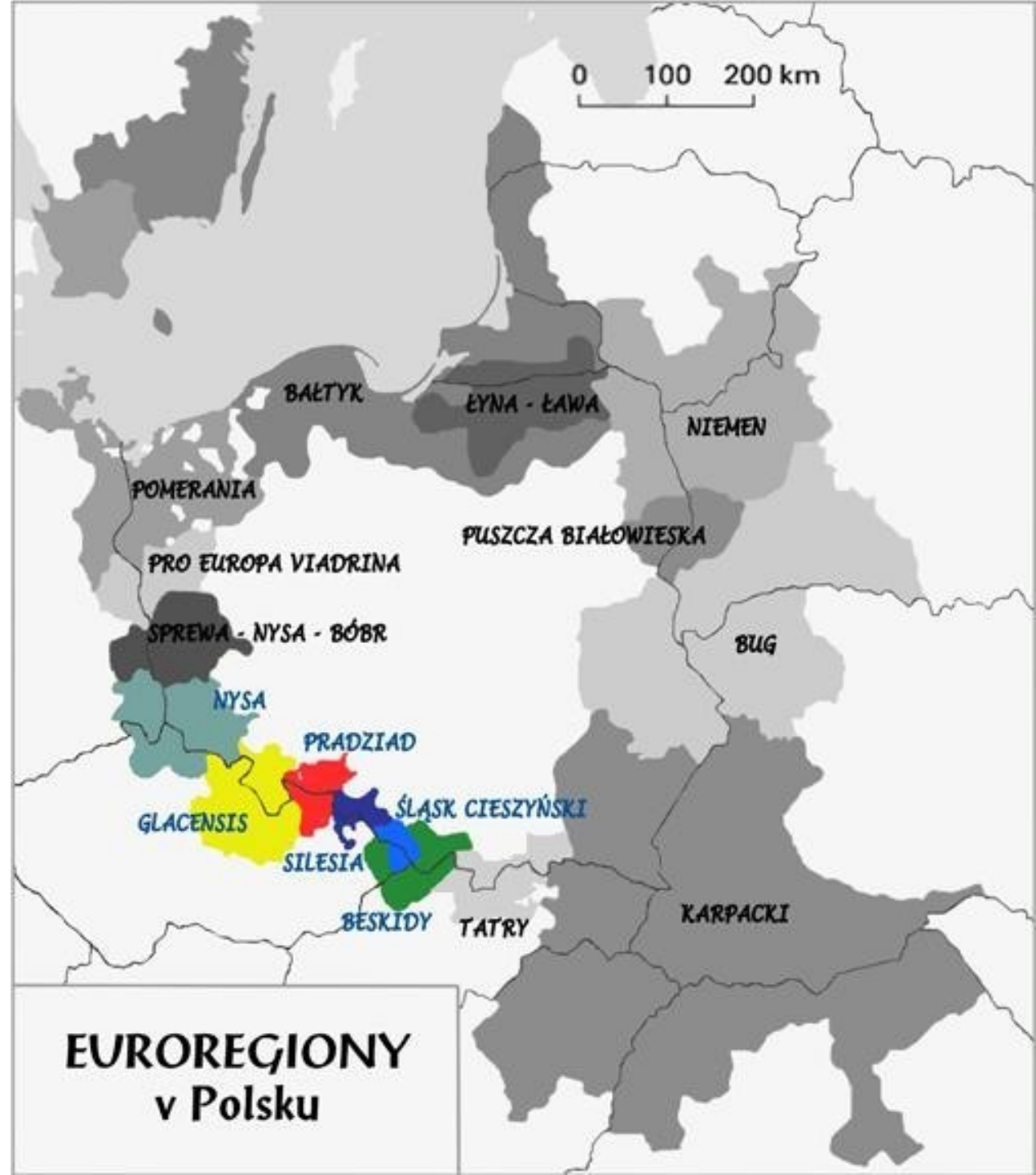
Euroregion	Datum vzniku	Partnerský stát
Euroregion Neisse-Nisa-Nysa	21. 12. 1991	Polsko, Německo
Euroregion Elbe-Labe	24. 06. 1992	Německo (Sasko)
Euroregion Krušnohoří	18. 12. 1992	Německo (Sasko)
Euroregion Egrensis	03. 02. 1993	Německo (Sasko)
Euroregion Šumava	20. 09. 1993	Německo, Rakousko
Euroregion Glacensis	05. 12. 1996	Polsko
Euroregion Praděd	02. 07. 1997	Polsko
Euroregion Těšínské Slezsko	22. 04. 1998	Polsko
Euroregion Silesia	20. 09. 1998	Polsko
Euroregion Pomoraví	23. 06. 1999	Rakousko, Slovensko
Euroregion Beskydy	09. 06. 2000	Slovensko, Polsko
Euroregion Bílé Karpaty	30. 07. 2000	Slovensko
Euroregion Silva Nortica	28. 05. 2002	Rakousko

Euroregiony v ČR - počet euroregionů (vývoj v čase)

- ❖ Euroregion Nisa
- ❖ Euroregion Glacensis
- ❖ Euroregion Praděd
- ❖ Euroregion Silesia
- ❖ Euroregion Těšínské Slezsko
- ❖ Euroregion Beskydy
- ❖ Euroregion Tatry
- ❖ Euroregion Bałtyk
- ❖ Euroregion Bug
- ❖ Euroregion Karpaty
- ❖ Euroregion Łyna - Ława
- ❖ Euroregion Niemen
- ❖ Euroregion Pomerania
- ❖ Euroregion Pro Europa Viadrina
- ❖ Euroregion Puszcza Białowieska
- ❖ Euroregion Sprewa -Nysa - Bóbr

Euroregion	Počet obcí	Počet obyvatel	Katastrální výměra (v km²)
BESKYDY	64	246 257	1 012
BÍLÉ KARPATY	153	320 560	2 208
EGRENSIS	69	266 994	2 183
GLACENSIS	108	269 012	1 997
JIHOČESKÁ SILVA NORTICA	37	259 238	1 664
KRUŠNOHOŘÍ	72	298 844	1 507
LABE	68	269 029	1 215
NISA	129	428 487	2 490
POMORAVÍ	64	624 243	1 495
PRADĚD	69	119 618	1 828
SILESIA	53	478 962	1 255
ŠUMAVA	86	157 616	3 258
TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO	43	325 306	781
Celkem údaje za všechny euroregiony	1 015	4 064 166	22 892

K ČEMU JSOU NÁM EUROREGIONY?

=

CO TO JSOU HRANICE?

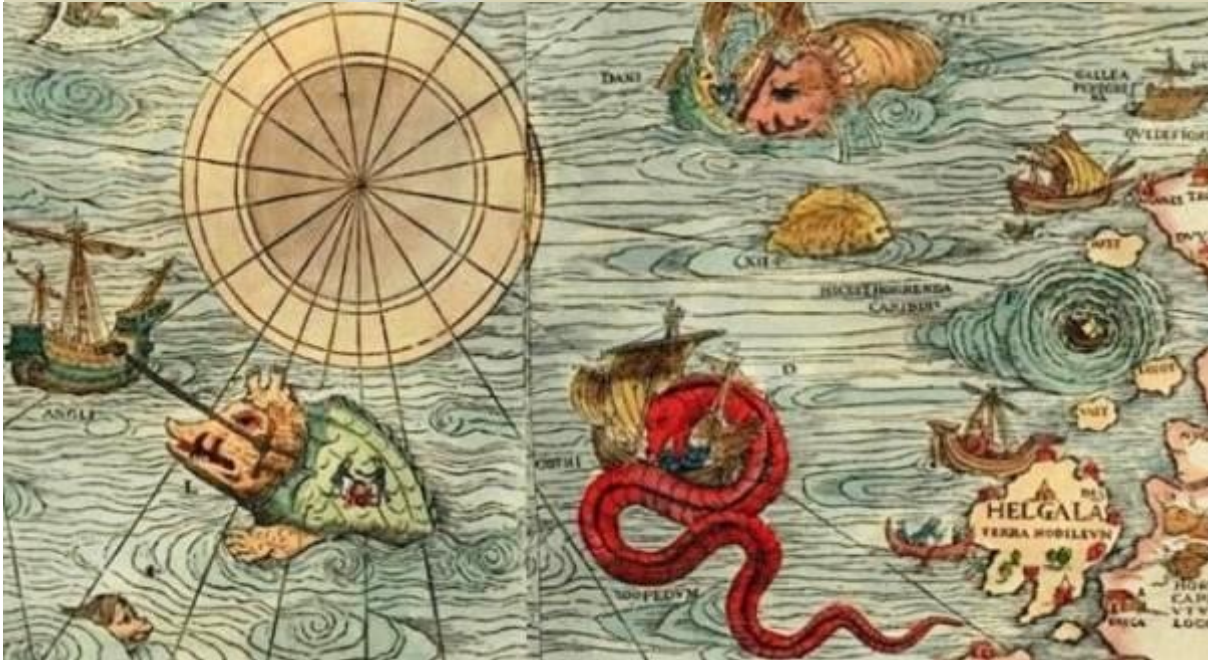
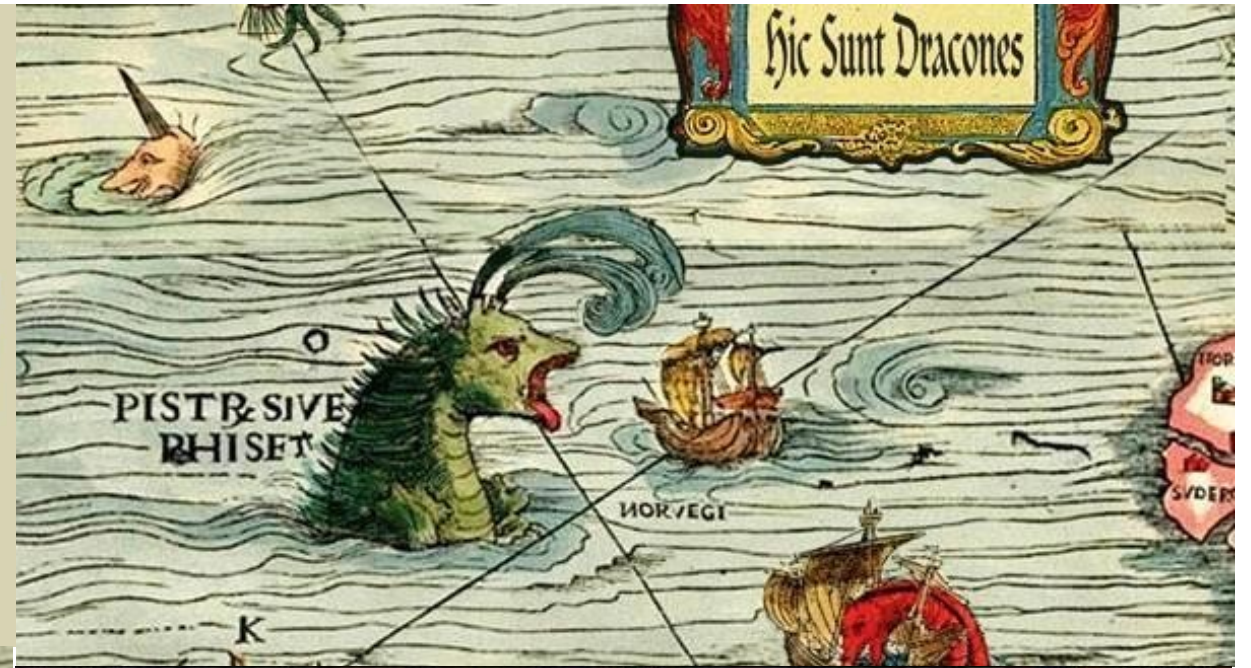
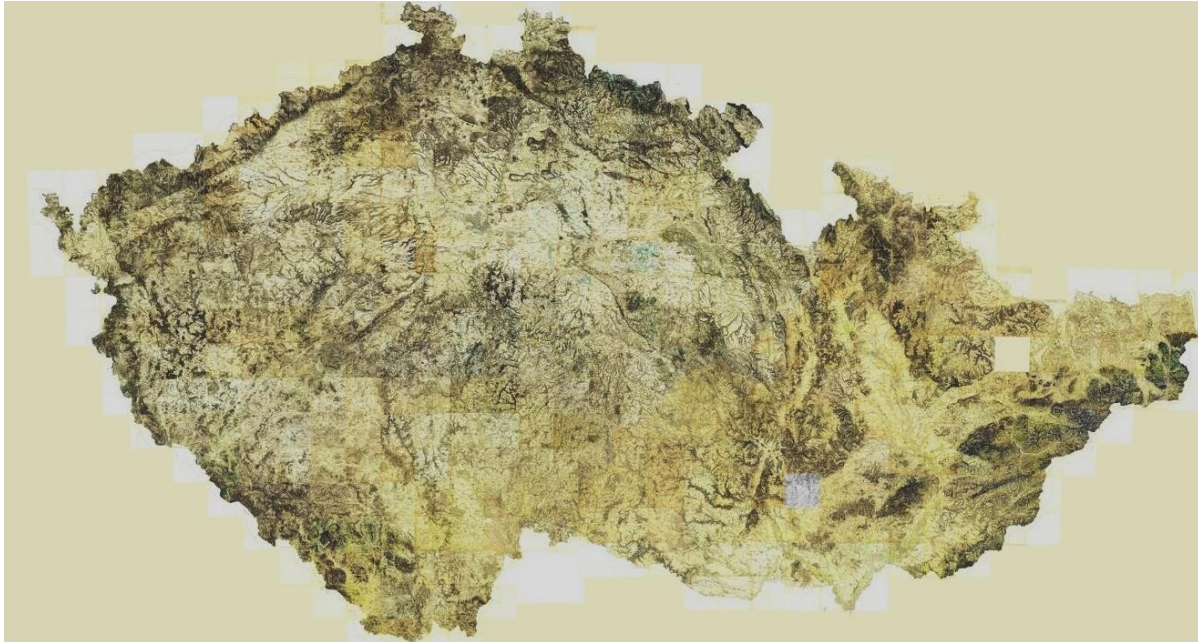

HRANI
CE
JSOU
JIZVY
~~MINULOS~~
TI

NA HRANICÍCH SE SETKÁVAJÍ RŮZNÉ SVĚTY

„hic sunt Dracones“

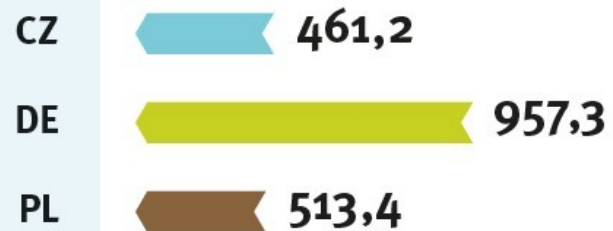
JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV

Mzdy a důchody Verdienste und Renten

Wynagrodzenia, emerytury i renty

k / zum / na dzień
31. 12. 2018
EUR

05

Průměrný
měsíční důchod

Monatsrente

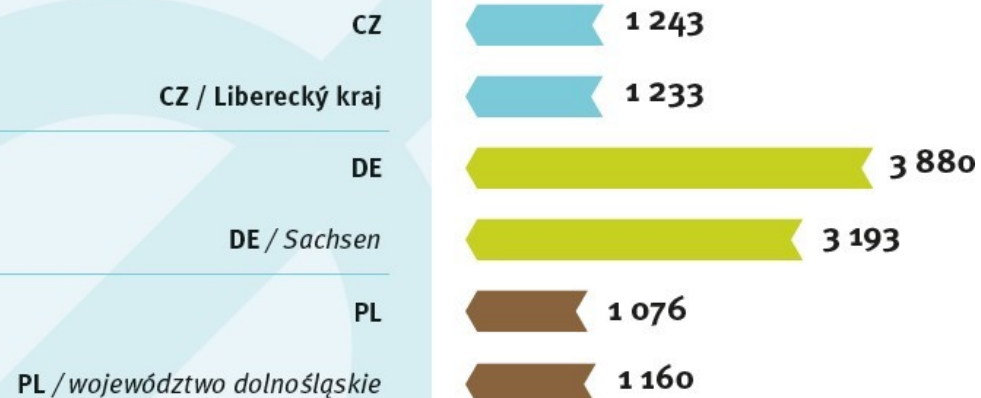
Przeciętne miesięczne
wynagrodzenie brutto

Průměrná hrubá
měsíční mzda

Bruttomonatsverdienst

Przeciętne miesięczne
wynagrodzenie brutto

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI

Legislativní rámec

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1302/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), pokud jde o vyjasnění, zjednodušení a zlepšení zřizování a fungování takovýchto seskupení

Český právní řád zahrnul příslušný právní rámec do zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a to novelou pod č. 154/2009 Sb.

Fungování ESÚS

1. Právní subjektivita
2. Členové
3. Cíle a projekty
4. Financování
5. Správa a řízení

- Pracovní skupiny či komise složené z odborníků na danou problematiku z obou stran hranice

Kultura,
vzdělávání a věda

A graphic with a brown background. At the top, an open book is shown. To its right is a large, stylized red letter 'E'. Below the text, there are two circular inset images: the left one shows a white church tower with a dark roof, and the right one shows a wooden cabin with a snow-covered roof.

Hospodářství
a cestovní ruch

A graphic with a white background. At the top left is a blue bicycle icon. To its right is a teal circle containing a white wrench and screwdriver icon. Below these is a large, stylized teal letter 'B'. In the bottom left, there is a photograph of a man with a large backpack. In the bottom right, there is a photograph of a rolled-up map.

Řízení rizik

D

A graphic with a blue background. At the top, the text 'Řízení rizik' is written in white. Below it is a large, stylized blue letter 'D'. At the bottom, there is a photograph of a rescue operation where two people in red gear are lowering a stretcher with a patient from a height.

Doprava

A graphic with a red background. At the top, the text 'Doprava' is written in white. Below it is a large, stylized white letter 'A'. To the left of the 'A' is a photograph of a blue train on tracks in a snowy landscape. To the right of the 'A' is a photograph of a road with large yellow rollers.

Ochrana životního
prostředí a klimatu,
energetika

A graphic with a light green background. At the top left, there is a large, stylized green letter 'E'. Below it, the text 'Ochrana životního prostředí a klimatu, energetika' is written in black. The bottom half of the graphic is a photograph of a landscape with a power line stretching across a field under a blue sky with white clouds.

- Cestovní ruch
- Životní prostředí
- Doprava
- Kultura
- Hospodářství
- Sport
- Školství
- Krizový management
- Veřejné zdraví
- Školství
- Lidské zdroje
- Historie
- Územní plánování
- Regionální rozvoj
- Sociální věci
- Zemědělství

A dark blue background with a list of policy areas in white text. The list is organized into two columns. The first column contains: Cestovní ruch, Životní prostředí, Doprava, Kultura, Hospodářství, Sport, Školství, and Krizový management. The second column contains: Veřejné zdraví, Školství, Lidské zdroje, Historie, Územní plánování, Regionální rozvoj, Sociální věci, and Zemědělství.

- Systém odvracení ohrožení a poskytování pomoci v příhraničí

Programové nástroje

- Společný strategický rámec
- Dohoda o partnerství

Operační programy

- Každý program stanoví, na základě jaké strategie bude program přispívat k rozvoji EU, přičemž tato strategie musí být v souladu s příslušnými nařízeními, pravidly pro daný fond a dohodou o partnerství.
- Každý program obsahuje analytickou část, která se zabývá vyhodnocením socioekonomického prostředí a stanovením slabých a silných stránek podporovaného území.
- Každý program vymezí priority prostřednictvím stanovení zvláštních cílů, finančních prostředků na podporu z fondů ESI a odpovídajícího vnitrostátního spolufinancování a dále popis opatření.

Ukazatele programů

- a) finanční ukazatele týkající se přidělených výdajů;
- b) ukazatele výstupů týkající se podporovaných operací;
- c) ukazatele výsledků týkající se dotyčné priority.

Řízení programu

- řídicí orgán, který je pověřený řízením daného programu
- certifikační orgán, který je pověřený ověřováním výdajů a žádostí o platby před jejich odesláním Evropské komisi
- auditní orgán, který je pověřený ověřováním účinného fungování nastaveného řídicího a kontrolního mechanismu v daném programu.

Pravidlo n+3

Pravidlo n+3, které je administrativním nástrojem k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů, znamená, že každý finanční závazek členské země přijatý vůči Evropské komisi musí být splněn do 3 let od jeho přijetí.

Přehled programů v období 2021–2027

Program Doprava, řízený Ministerstvem dopravy

Integrovaný regionální operační program, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj

Program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu

Program Jan Amos Komenský, řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Program Životní prostředí, řízený Ministerstvem životního prostředí

Program Spravedlivá transformace, řízený Ministerstvem životního prostředí

Program Zaměstnanost+, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí

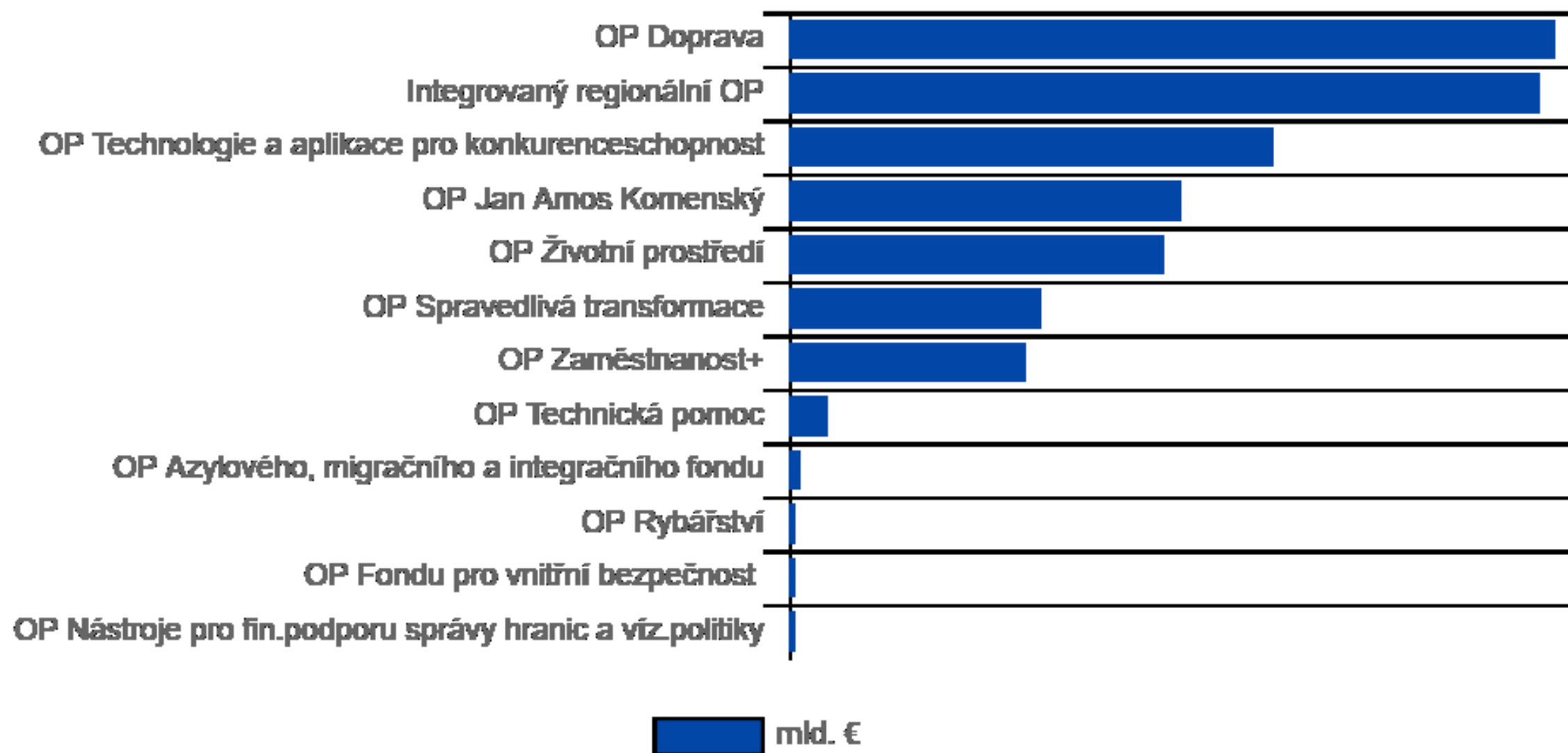
Program Technická pomoc, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj

Program Azylového, migračního a integračního fondu, řízený Ministerstvem vnitra

Program Rybářství, řízený Ministerstvem zemědělství

Program Fondu pro vnitřní bezpečnost, řízený Ministerstvem vnitra

Program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky, řízený Ministerstvem vnitra

Program Doprava

Pro Českou republiku je jednoznačnou prioritou **rozvoj páteřní, příměstské a městské dopravní infrastruktury a udržitelné dopravy**, což umožní **lepší propojení mezi regiony**, potažmo **České republiky s ostatními státy EU**.

Udržitelná celostátní a regionální mobilita v silniční a železniční dopravě
Alternativní paliva.

Program má tři věcné priority a čtvrtá je určena pro Technickou pomoc.

iROP

Prioritou programu je vyvážený rozvoj území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

iROP

Rozvoj dopravní a zelené infrastruktury

- rekonstrukce a modernizace silnic II. třídy
- výstavba mostů na vybraných úsecích silnic II. třídy
- výstavba obchvatů obcí a silničních přeložek
- zlepšení přístupnosti k síti TEN-T
- revitalizace nevyužívaných ploch
- zlepšení kvality veřejných prostranství
- zelená infrastruktura měst a obcí

Rozvoj městské mobility

- nízkoemisní a bezemisní vozidla ve veřejné dopravě
- plnicí a dobíjecí stanice pro veřejnou dopravu
- dopravní terminály
- odbavovací a platební systémy ve veřejné dopravě
- parkovací systémy (P+R, K+R, B+R)
- infrastruktura pro cyklistickou dopravu
- bezpečnost v dopravě

Infrastruktura ve zdravotnictví a Integrovaný záchranný systém (IZS)

- urgentní příjmy
- integrovaná zdravotně-sociální péče
- vybavení a posílení kapacit základních složek IZS
- výcviková a vzdělávací střediska
- modernizace jednotného systému varování a vyrozumění

Kulturní dědictví a cestovní ruch

- revitalizace kulturních památek
- vybavení muzeí a knihoven
- turistické trasy a naučné stezky
- navigační systémy měst a obcí

Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

- infrastruktura pro cyklistickou dopravu
- infrastruktura pro sociální služby
- revitalizace kulturních památek

Zlepšení výkonu veřejné správy

- elektronizace služeb veřejné správy
- kybernetická bezpečnost
- elektronická identita
- automatizace zpracování digitálních dat
- publikace dat veřejné správy jako OpenData

Vzdělávací a sociální infrastruktura

- odborné učebny na ZŠ, SŠ a VOŠ
- infrastruktura školských poradenských zařízení
- podpora polytechnického vzdělávání
- zázemí pro školní družiny a školní kluby
- navyšování kapacit a modernizace mateřských škol
- výukové prostory pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání
- infrastruktura sociálních služeb
- sociální bydlení
- deinstitucionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování
- rozvoj metropolitních oblastí a aglomerací ITI

Finanční prostředky mohou žadatelé využít na spolufinancování podnikatelských projektů v oblasti **výzkumu, vývoje a inovací, digitalizace a na digitální infrastrukturu, rozvoj podnikání, chytrou a udržitelnou energetiku a cirkulární ekonomiku.**

PŘÍKLADY OBLASTÍ, KTERÉ JE MOŽNÉ FINANCOVAT:

Posilování výkonnosti podniků ve VaVal a jejich digitální transformace

- realizace podnikového výzkumu a inovací (Val)
- digitalizace a automatizace výroby
- zavádění výsledků výzkumu a vývoje ve formě inovací do podnikové praxe
- zavádění organizačních a procesních inovací
- ochrana a využívání duševního vlastnictví
- zavádění rozšiřování digitálních a dalších pokročilých inovačních technologií
- pořízení vysoce výkonné výpočetní techniky a podpora využití HPC
- budování a modernizace výpočetních a datových center
- sdílené kapacity pro VaVal (klastry, technologické platformy, inovační centra atd.)
- zvýšení mobility a znalostního transferu
- odborná příprava zaměstnanců spojená se zaváděním nových technologií ve firmách

Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP

- zvyšování technologické úrovně MSP
- podpůrné, poradenské a konzultační služby
- podnikatelská infrastruktura pro potřeby MSP
- účast MSP na zahraničních veletrzích a výstavách
- usnadnění přístupu MSP k externímu financování jejich dalšího rozvoje
- podpora spolupráce škol a firem za účelem reflektování požadavků trhu práce

Posun k nízkouhlíkovému hospodářství

- snížení energetické náročnosti budov podnikatelských subjektů
- využívání obnovitelných zdrojů energie
- využití odpadní energie
- zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů
- zavádění „smart prvků“ v energetických sítích
- podpora výstavby budov v pasivním standardu
- rozvoj inteligentních energetických systémů
- akumulace energie a transformace energie mezi energonositeli
- výstavba zařízení na produkci zeleného vodíku

Efektivnější nakládání se zdroji

- optimalizace spotřeby vody
- opětovné využívání provozní vody
- recyklace vody ve výrobních odvětvích
- jímání, akumulace a využívání dešťové a užitkové vody
- podpora inovativních technologií k získávání a zpracování druhotných surovin
- zlepšení materiálové recyklace odpadů a jejich opětovného použití

Rozvoj digitální infrastruktury

- modernizace a rozšiřování infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu
- infrastruktura velkokapacitních sítí
- podpora informovanosti o technické infrastruktuře a možnostech jejího sdílení

JAK

Cílem je **podpořit** kvalitu a dostupnost **vzdělávání** na **všech** úrovních, počínaje **předškolním vzděláváním** a konče **oblastí výzkumu a vývoje**.

Nosnou myšlenkou je **celoživotní vzdělávání**.

PŘÍKLADY OBLASTÍ, KTERÉ JE MOŽNÉ FINANCOVAT:

Výzkum a vývoj

- institucionální prostředí výzkumných organizací (VO)
- internacionalizace a rozvoj lidského potenciálu
- rozvoj aplikačního potenciálu VO
- podpora excelentního výzkumu
- vymezení a doplňkovost s programem Horizont Evropa
- modernizace výzkumného vybavení
- propojení dílčích informačních, bibliometrických, knihovnických a analytických zdrojů a systémů
- posilování strategické inteligence
- síťování aktérů výzkumného a inovačního prostředí
- podpora infrastruktury pro VaVal

Zvýšení kvality vzdělávání

- zavádění inovací ve výuce a modernizace vyučovacích metod
- zvýšení digitální gramotnosti a dalších klíčových kompetencí
- zavádění kariérového poradenství na školách
- zapojení odborníků z praxe do výuky a spolupráce s firmami
- rekonstrukce a adaptace nevyhovujících vzdělávacích prostor
- zpřístupnění prostor pro studenty se specifickými potřebami
- pořízení studijních pomůcek a informačních zdrojů pro nové metody výuky
- snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení

Rovný přístup ke vzdělání

- snížení nerovnosti v kvalitě vzdělávání
- zlepšení vzdělávacího prostředí
- cílená podpora dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami
- opatření podporující pozitivní a tvůrčí klima
- vyhledávání a získávání talentovaných, nadaných a mimořádně nadaných studentů
- rozvoj prostředí pro celoživotní učení

Životní prostředí

adaptace na změnu klimatu, podporu vzdělávání, prevenci vzniku dalších typů odpadů jako jsou **potravinové odpady, textil** nebo **odpady ze zdravotnictví** apod.

Program je zaměřený zejména na veřejný sektor, nicméně v oblasti oběhového hospodářství, anebo ochrany ovzduší, dochází k zapojení soukromého sektoru.

PŘÍKLADY OBLASTÍ, KTERÉ JE MOŽNÉ FINANCOVAT:

Opatření v oblasti energetické účinnosti

- snížení energetické náročnosti veřejných budov, infrastruktury a systémů technologické spotřeby energie

Využití obnovitelných zdrojů energie

- výstavba a rekonstrukce obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy
- výstavba a rekonstrukce obnovitelných zdrojů energie pro zajištění dodávek systémové energie ve veřejném sektoru
- výměna nevyhovujících spalovacích zdrojů v domácnostech na tuhá paliva

Odolnost vůči přírodním katastrofám

- tvorba a obnova vodních toků
- úprava lesních porostů za účelem posílení jejich stability
- zakládání a obnova veřejné zeleně
- odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině
- opatření proti povodním a suchu
- obnova stability svahů
- investice do environmentálních center

Udržitelné hospodaření s vodou

- dobudování, výstavba a intenzifikace čistíren odpadních vod (ČOV)
- odstraňování specifického znečištění
- dobudování a modernizace kanalizací
- výstavba a modernizace vodovodních přivaděčů a vodovodních řadů
- výstavba a intenzifikace úpraven vody

Přechod k oběhovému hospodářství

- kompostéry pro předcházení vzniku komunálních odpadů
- centra pro opětovné použití výrobků
- infrastruktura potravinových bank
- prevence vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů
- výstavba a modernizace sběrných dvorů
- výstavba a modernizace zařízení pro sběr a nakládání s odpady

Posílení biologické rozmanitosti

- opatření na podporu ohrožených druhů
- péče o chráněná území (přírodní dědictví)
- omezení šíření invazních nepůvodních a expanzivních druhů
- modernizace a rozvoj záchranných stanic a center pro ohrožené živočichy
- náhrada nebo rekonstrukce stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
- pořízení a modernizace systémů pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší
- průzkum rozsahu znečištění horninového prostředí a rizik s ním spojených
- odstranění rizik kontaminace ohrožující lidské zdraví, vodní zdroje nebo ekosystémy
- osvětové a informační aktivity

Spravedlivá transformace

Zcela nový program zaměřeným na **řešení dopadů odklonu od uhlí v nejvíce zasažených regionech** – Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji (tzv. **uhelné regiony**).

Cílem podpory je zejména **zajistit dostatek pracovních míst** pro pracovníky, kteří odcházejí z uhelného průmyslu i **zlepšení životního prostředí**.

PŘÍKLADY OBLASTÍ, KTERÉ JE MOŽNÉ FINANCOVAT:

- malé a střední podniky
- výzkum a inovace
- digitalizace
- čistá energie a energetické úspory
- oběhové hospodářství
- obnova území zasaženého těžbou
- rekvalifikace a pomoc při hledání zaměstnání
- vzdělávání a sociální aspekty

Zaměstnanost Plus

zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb a **zvýšení účasti** znevýhodněných skupin na trhu práce.

Modernizace institucí na trhu práce,

podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a osobního života a další profesní vzdělávání.

Podpora a využití pracovní mobility,

Sociální začleňování

Sociální bydlení, to jsou další témata programu s důrazem na **klientsky orientované sociální služby** a zlepšování **kvality a dostupnosti zdravotní péče.**

PŘÍKLADY OBLASTÍ, KTERÉ JE MOŽNÉ FINANCOVAT:

Zlepšení přístupu k zaměstnání pro všechny uchazeče

- získání rekvalifikace či profesní kvalifikace
- prevence vyloučení z trhu práce
- individuální poradenství pro znevýhodněné skupiny na trhu práce
- podpora flexibilních forem zaměstnání

Prosazování rovnováhy mezi muži a ženami na trhu práce

- podpora dětských skupin a dětských klubů
- mapování dopadů digitalizace a robotizace na rovnost žen a mužů
- posilování role sociálního dialogu při snižování platové nerovnosti žen a mužů
- analýzy mapující legislativní, administrativní či jiné bariéry

Příprava pracovního trhu na změny vyvolané technologickým pokrokem

- osvojení nových kompetencí v oblastech spojených se socioekonomickými a environmentálními změnami
- tvorba a realizace podnikových vzdělávacích programů
- vytváření přiměřeného pracovního prostředí s ohledem na zdravotní rizika a zdravé stárnutí
- spolupráce podniků a vzdělávacích institucí

Sociální služby a sociální práce

- podpora sociálního začleňování
- podpora služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou
- prevence a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách
- podpora startu, rozvoje a udržitelnosti sociálních podniků

Zvyšování kvality a dostupnosti poskytovaných sociálních a zdravotních služeb

- transformace systému sociálních služeb
- deinstitucionalizace zařízení poskytujících sociální služby
- budování kapacit nestátních neziskových organizací
- podpora aktivit směřujících k reformě zdravotní primární péče a přizpůsobení oborů aktuálním potřebám a trendům

Sociální inovace

- tvorba nových řešení reagujících na aktuální sociální potřeby
- eliminace bariér při přechodu klientů mezi sektory
- podpora nových způsobů organizace práce a způsobu přemýšlení o organizačních kulturách

Materiální pomoc nejchudším osobám

- příspěvek na zajištění bezplatného školního stravování
- distribuce materiální a potravinové pomoci

Operační program Technická pomoc

Umožnit a usnadnit čerpání a především zajistit efektivní využití finančních prostředků.

Podpora implementace fondů EU

- zajištění administrativní kapacity
- vzdělávání implementační struktury
- evaluační a analytická činnost
- propagace fondů EU na národní úrovni
- zajištění centrální role Auditního orgánu a jeho nezávislosti
- podpora monitorovacího systému
- podpora aktérů při naplňování

horizontálních témat fondů EU

Podpora regionálních partnerů fondů EU

- podpora nositelů integrovaných nástrojů (ITI, MAS)
- zajištění administrativní kapacity RSK

Operační program Azylového, migračního a integračního fondu

podpora účinné integrace státních příslušníků třetích zemí.

Podpora aktivity návratové politiky, jako je zajištění účinného a důstojného navracení a reintegrace, a to jak na bázi dobrovolných návratů, tak v nezbytných případech nucených návratů.

Podporovanou oblastí je i boj s nelegální migrací včetně aspektů pracovního vykořisťování. V neposlední řadě je z programu podporováno účinné fungování azylového systému.

Rybářství

zaměřen na odvětví **sladkovodní akvakultury** a jeho hlavním cílem je **konkurenceschopná, odolná a udržitelně se rozvíjející akvakultura**, což je zároveň hlavní cíl pro oblast akvakultury definovaný v Zelené dohodě a v navazující strategii Evropské komise „Od zemědělce ke spotřebiteli“.

- zlepšení sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury
- vysazování úhoře říčního do vnitrozemských vodních toků
- zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury
- vybudování moderních zařízení k produkci kvalitních ryb
- náhrada škod způsobených rybožravými predátory a suchem
- sběr dat a předávání informací z odvětví akvakultury

Operační program Fondu pro vnitřní bezpečnost

Podporované aktivity z OP FVB jsou zaměřeny na usnadnění výměny informací mezi příslušnými subjekty vnitřní bezpečnosti; zlepšení přeshraniční spolupráce bezpečnostních sborů; posilování kapacit v oblasti předcházení závažné trestné činnosti, terorismu a radikalizaci a boje proti nim.

Příjemci programu jsou zejména bezpečnostní sbory, jako je Policie České republiky či Celní správa České republiky.

Operační program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

Podporované aktivity jsou zaměřeny na ochranu vnějších hranic Evropské unie a podporu společné vízové politiky.

Podpora rozvoje a provozu rozsáhlých informačních systémů v této oblasti (např. Schengenský informační systém, Systém vstupu a výstupu (tzv. EES) či Evropský systém pro cestovní informace a povolení (tzv. ETIAS, neboli evropská „ESTA“)).

Program se dále zaměřuje na posílení složek hraniční kontroly jak po materiální stránce, tak z pohledu lidských zdrojů.

Rozvoj provádění společné vízové politiky (tzv. krátkodobá neboli schengenská víza).

Příjemci programu jsou zejména organizační složky státu, jako je Policie České republiky či Ministerstvo zahraničních věcí.

Programy přeshraniční spolupráce

Interreg

Interreg je klíčový nástroj Evropské unie (EU) podporující spolupráci přes hranice prostřednictvím financování projektů.

Cílem je společně řešit společné výzvy a nacházet sdílená řešení v oblastech jako jsou zdraví, životní prostředí, výzkum, vzdělávání, doprava a udržitelná energie

Hlavní cíle

Posílení regionálního rozvoje: Podpora harmonického ekonomického, sociálního a územního rozvoje EU.

Snížení ekonomických rozdílů: Pomoc regionům s nižšími příjmy a vyšší nezaměstnaností.

Podpora inovací a výzkumu: Financování projektů zaměřených na inovace, výzkum a technologický rozvoj

Typy programů Interreg

Interreg A (Přeshraniční spolupráce): Projekty mezi sousedními regiony dvou nebo více zemí.

Interreg B (Nadnárodní spolupráce): Projekty mezi většími geografickými oblastmi, zahrnující více zemí.

Interreg C (Meziregionální spolupráce): Projekty zaměřené na výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi regiony celé EU

Financování a podpora

Spolufinancování: Projekty jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a národních zdrojů.

Podporované aktivity: Konference, workshopy, příprava strategií, akčních plánů, školení a pilotní investice

INTERREG Česko - Polsko 2021-2027, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program přeshraniční spolupráce Interreg **Slovensko - Česko 2021 - 2027**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

INTERREG Rakousko - Česko 2021-2027, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

INTERREG Bavorsko - Česko (2021-2027), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program spolupráce **Sasko - Česko 2021-2027**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj

INTERREG Česko - Polsko 2021-2027

- Programové území, ležící v Česko-polském pohraničí, je tvořeno regiony NUTS 3, které představuje: na české straně: Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj a Moravskoslezský kraj a
- na polské straně: podregion Bielski a Rybnicki (Slezské vojvodství), Jeleniogórski a Wałbrzyski (Dolnoslezské vojvodství), Nyski a Opolski (Opolské vojvodství) a dále okresy Strzeliński (podregion Wrocławski v Dolnoslezském vojvodství) a Pszczyński (podregion Tyski ve Slezském vojvodství).

Program přeshraniční spolupráce Interreg Slovensko - Česko 2021 - 2027

- Hlavním cílem programu je podporovat udržitelnou přeshraniční spolupráci a napomáhat tak ke zlepšení ekonomické, sociální a územní integrace v programovém území. Budou podporovány projekty, které zlepší kvalitu života v slovensko-českém pohraničí.
- Programové území umožní podporu pro projekty s pozitivním přeshraničním dopadem v Jihomoravském, Zlínském a Moravskoslezském kraji na české straně a v Trnavském, Trenčianském a Žilinském kraji na slovenské straně.

INTERREG Rakousko - Česko 2021-2027

- Hlavním cílem programu je prostřednictvím realizace projektů v tematických oblastech: věda a výzkum, ochrana klimatu a Životního prostředí, vzdělávání, kultura a cestovní ruch, přeshraniční správa opět podporovat udržitelnou přeshraniční spolupráci a napomáhat tak ke zlepšení ekonomické, sociální a územní integrace. Dotace projektu z EFRR je ve výši 80% celkových způsobilých výdajů.
- **Česká republika:** Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj, Kraj Vysočina
- **Rakousko:** Mostviertel–Eisenwurzen, Sankt Pölten, Waldviertel, Weinviertel, Wiener Umland–Nordteil, Wien, Innviertel, Linz–Wels, Mühlviertel, Steyr–Kirchdorf

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce

Program nadnárodní spolupráce Interreg **Central Europe 2021-2027**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program nadnárodní spolupráce Interreg **DANUBE**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program meziregionální spolupráce **INTERREG EUROPE**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program meziregionální spolupráce **ESPON**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program meziregionální spolupráce **INTERACT**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Program meziregionální spolupráce **URBACT IV**, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

INTERREG EUROPE (2021–2027)

Cíl programu

Zlepšit implementaci regionálních rozvojových politik, včetně programů Investice pro růst a zaměstnanost

Území programu

Všechny státy EU + Švýcarsko a Norsko

Tematické zaměření programu

Jediná priorita programu: **Lepší správní/institucionální spolupráce**

Umožní projektům realizovat aktivity zaměřené na posilování institucionální kapacity a výměnu dobrých praxí mezi subjekty zapojených do realizace regionální politiky, ve všech oblastech odpovídajících tematickému zaměření kohezní politiky.

Tematické oblasti

Cíl politiky 1: Inteligentnější Evropa

Cíl politiky 2: Zelenější Evropa

Cíl politiky 3: Propojenější Evropa

Cíl politiky 4: Sociálněji Evropa

Cíl politiky 5: Evropa blíže občanům

Další programy

- Národní plán obnovy
 - Výměna zdrojů
 - Podpora krajiny
 - Soc. znevýhodnění
 - Vybavení škol
- Modernizační fond
 - Malé fotovoltaické elektrárny

Mezinárodní visehradský fond

- **Mezinárodní visehradský fond (The International Visegrad Fund) byl založen 9. června 2000 čtyřmi členskými státy visehradské skupiny - Česka, Maďarska, Polska a Slovenska. Jeho sídlo je v Bratislavě. Mezinárodní visehradský fond podporuje regionální spolupráci v rámci Visehradského regionu (V4) i mezi regionem V4 a dalšími zeměmi, regionem západního Balkánu a Východního partnerství.**
- Mezinárodní visehradský fond je možné požádat o grant i podporu mobility. Podrobné informace jsou uvedeny na webových stránkách Fondu

Granty MVF

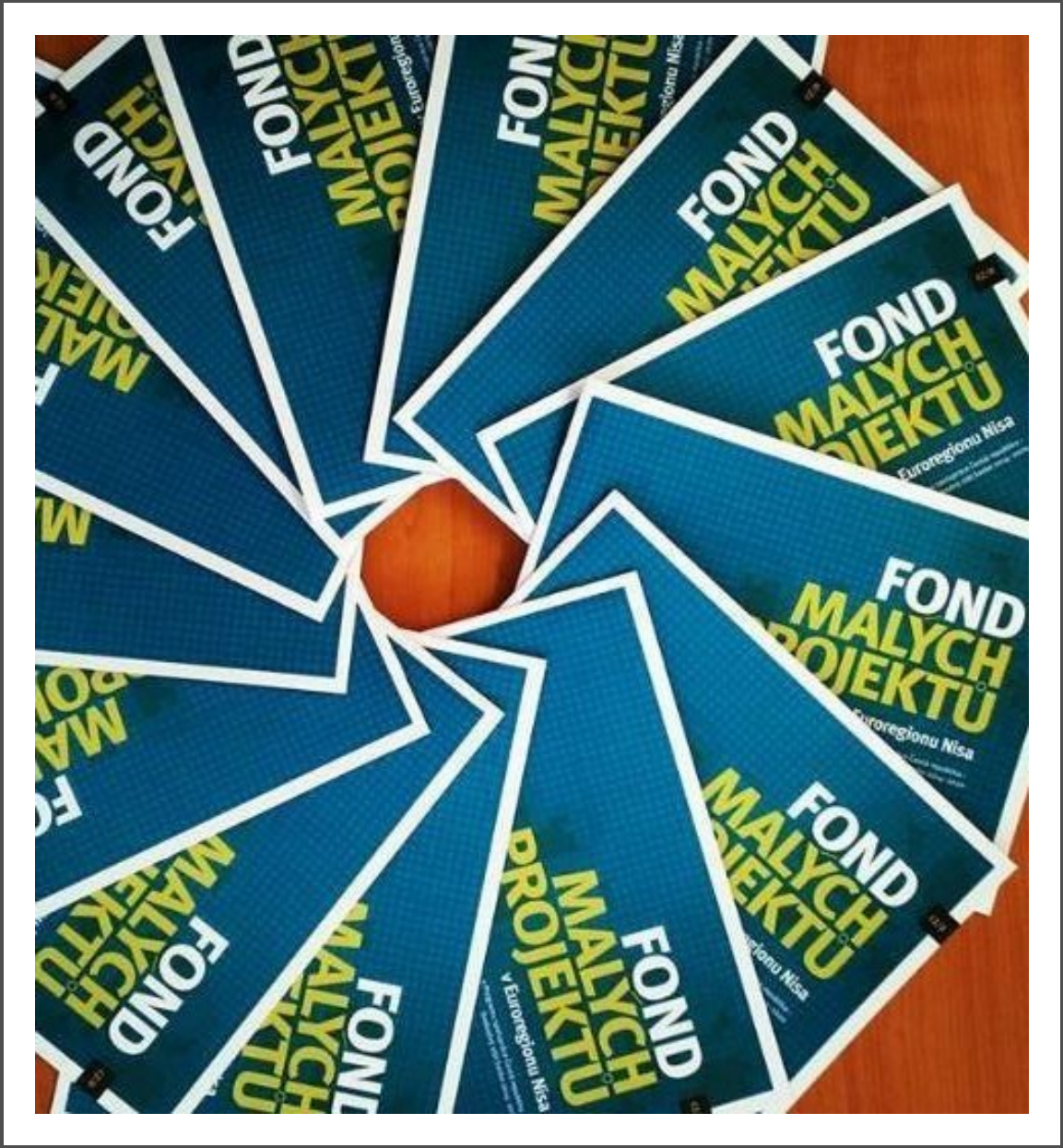
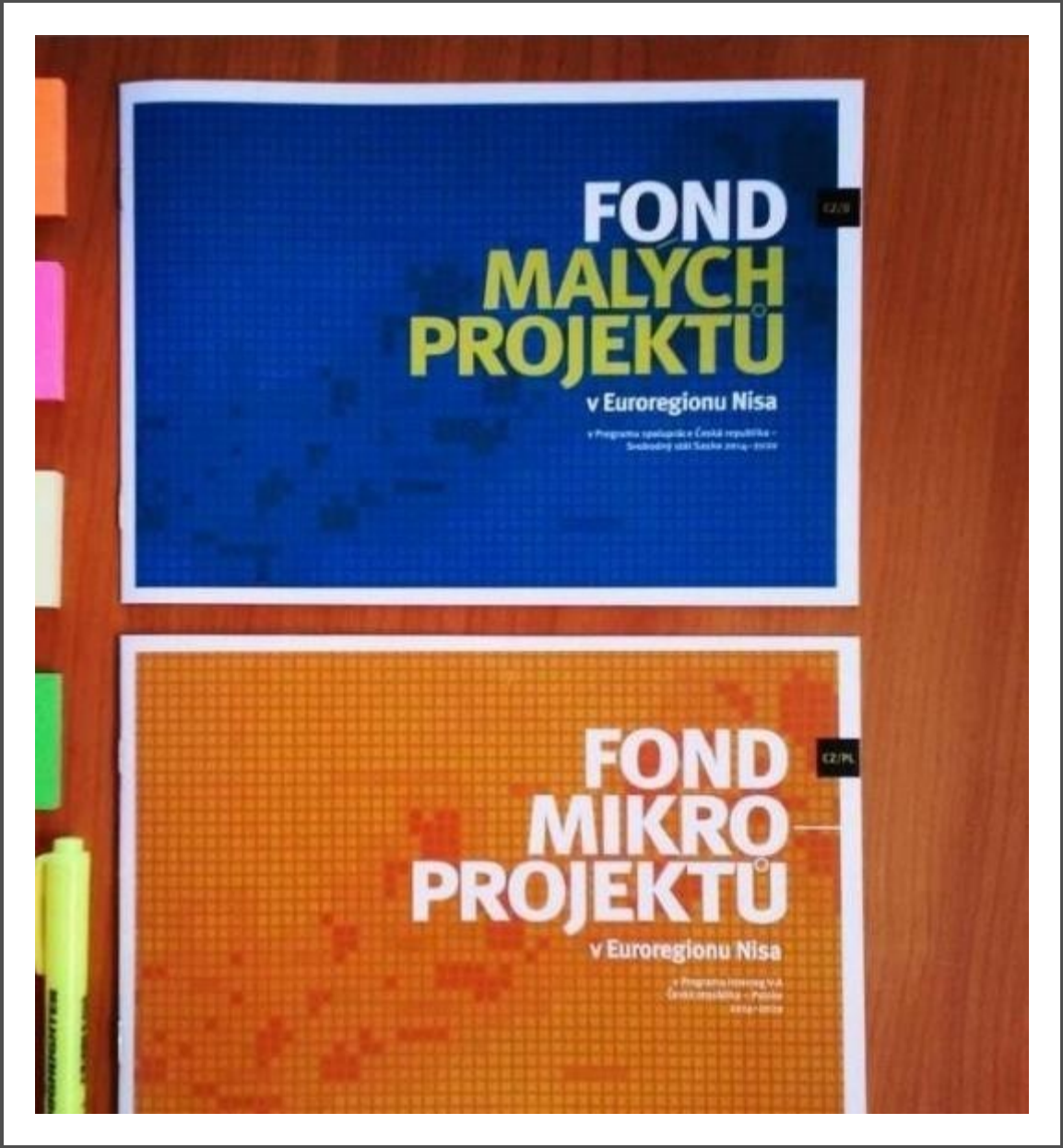
- Visegradské granty podporují regionální partnerství mezi nevládními organizacemi a organizacemi občanské společnosti, veřejnými institucemi a obcemi, soukromými společnostmi a neziskovými organizacemi a vzdělávacími a výzkumnými středisky, jež přispívají ke spolupráci ve visegrádském regionu.
- Projekty musí rozvíjet smysluplnou spolupráci a aktivní účast organizací z nejméně 3 zemí V4.
- Přeshraniční spolupráce nejméně 2 organizací ze 2 sousedních zemí V4 může také získat podporu, pokud projekty probíhají v okruhu 40 km od hranice.
- Maximální doba realizace projektu je 18 měsíců.
- Granty mohou pokrýt až 100% rozpočtu projektu a 15% na režijní náklady.
- Projekty musí řešit alespoň jeden z cílů sedmi oblastí zaměření grantového programu.

Fond malých projektů

- Fond malých projektů (FMP) je projekt, který podporuje přeshraniční iniciativy a malé projekty regionálního a lokálního významu.
- Hlavním cílem Fondu malých projektů je rozvíjet a podporovat spolupráci mezi institucemi, organizacemi a veřejnou správou na obou stranách hranice, a to se zaměřením na společné zlepšování kulturních, sociálních a ekonomických vztahů.
- Základní charakteristika projektů podporovaných v rámci Fondu malých projektů (zejména odlišnosti od projektů podávaných přímo do programu Interreg V-A Rakousko – Česká republika):
- FMP umožňuje realizovat projekty menšího rozsahu. Minimální dotace 3 000 EUR, maximálně 20 000 EUR.
- Podporovány budou pouze neinvestiční projekty.
- Je podporována spolupráce nejvýše tří projektových partnerů.
- Doba trvání projektu je maximálně 15 měsíců včetně zpracování a odevzdání vyúčtování.
- Fond malých projektů je spravován prostřednictvím Správců Fondu malých projektů, kteří nesou celkovou zodpovědnost za Fond malých projektů a jsou zároveň primárním kontaktem pro Žadatele a příjemce.

Fond malých projektů

- Fond malých projektů (v česko-polském programu nazývaný Fond mikroprojektů, v česko-bavorském programu Dispoziční fond).
- Správa Fondu malých projektů / Fondu mikroprojektů / Dispozičního fondu je na české straně delegována na euroregiony, popř. na jiné subjekty z vymezeného území
- Fond malých projektů představuje nástroj (operaci) na podporu nízkorozpočtových malých projektů investičního i neinvestičního charakteru v rámci programu spolufinancovaného v cíli Evropská územní spolupráce. Fond malých projektů má svou strategii a alokaci a prostřednictvím realizace malých projektů přispívá k naplňování věcných a finančních cílů tohoto programu.

Fond mikroprojektů = pružný nástroj pro realizaci menších neinvestičních i investičních projektů

alokace činí 20 % prostředků programu

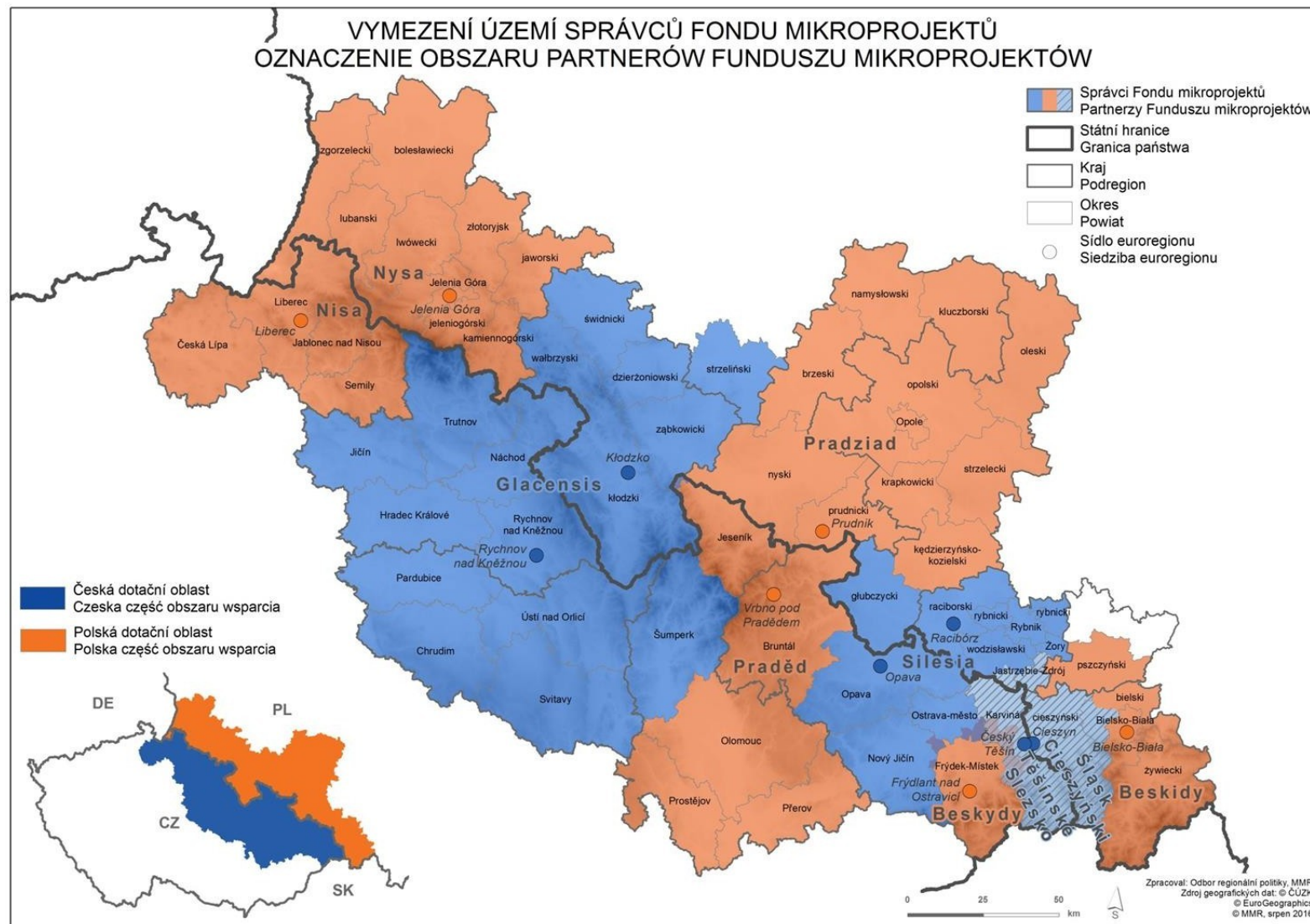
45 244 345 € (EFRR)

3 prioritní osy:

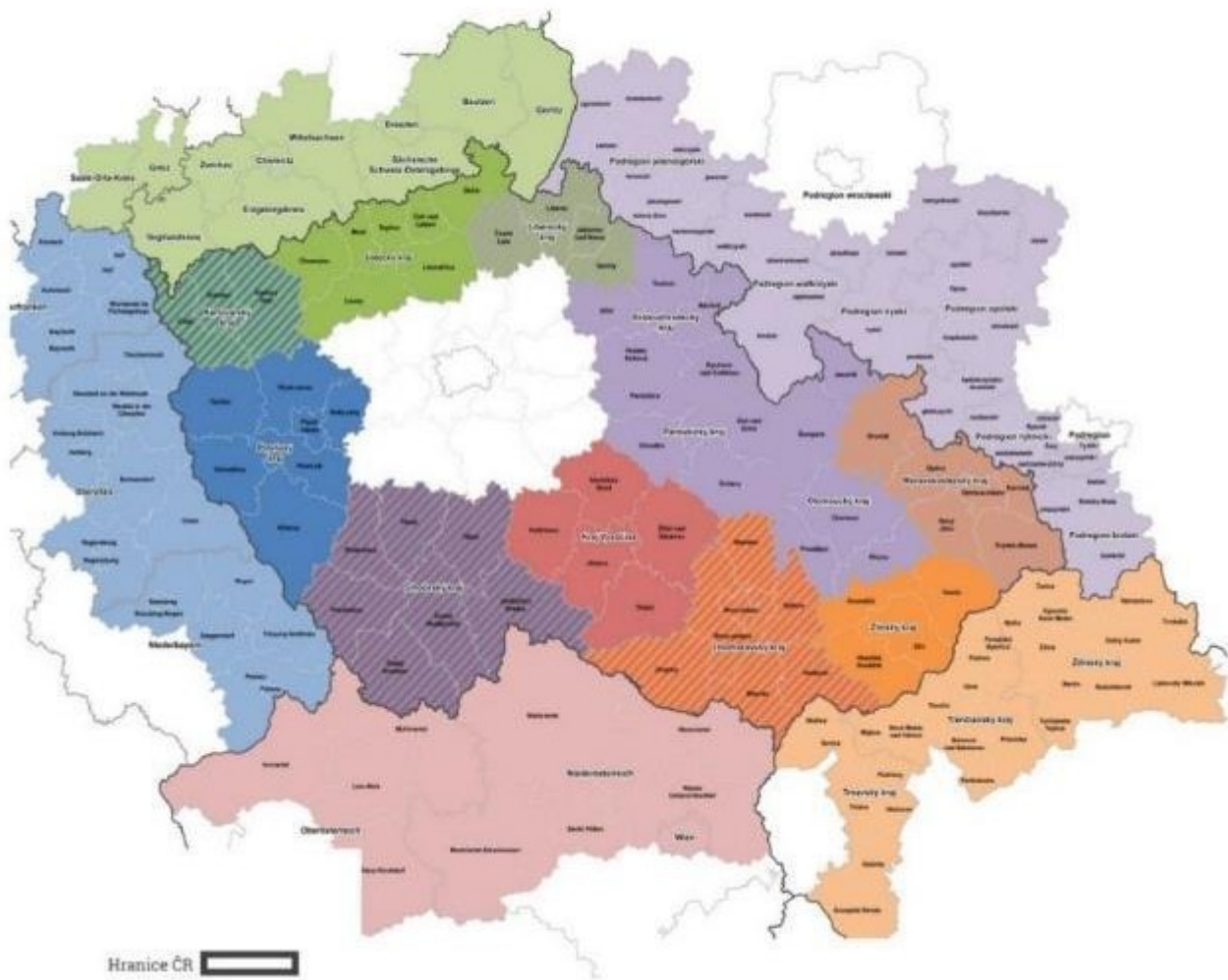
PO 2 „Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti“

PO 3 „Vzdělání a kvalifikace“

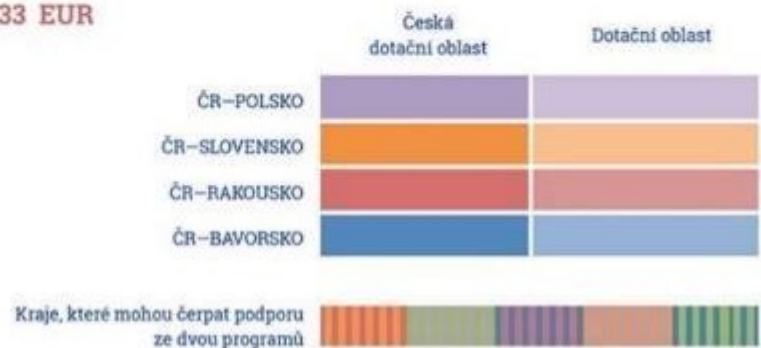
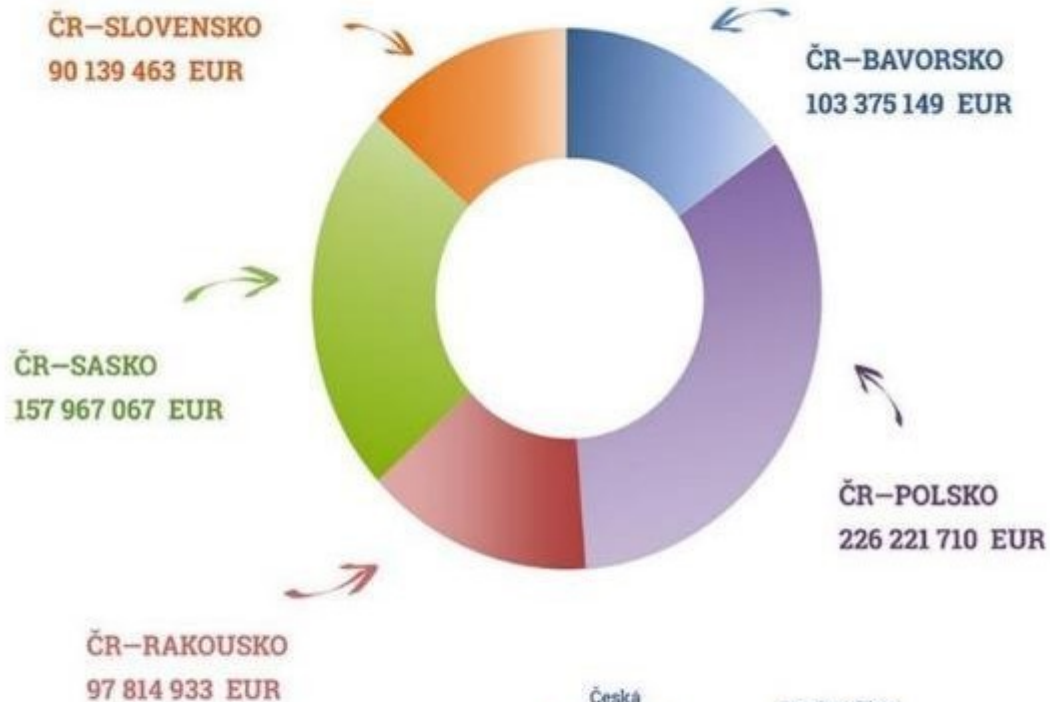
PO 4 „Spolupráce institucí a komunit“

PŘEHLED PODPOROVANÝCH ÚZEMÍ V RÁMCI PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

Přidělená alokace dle jednotlivých programů přeshraniční spolupráce 2014 - 2020

Počty mikroprojektů k 31. 12. 2020

❖	předložených:	2 149
❖	schválených:	1 603
❖	skutečně realizovaných:	1 514
❖	fyzicky ukončených:	1 034

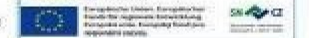
Pátek 19:00 – 20:50 hodin
pro dospělé (lední hokej) v Rumburku

Sobota 09:30 – 11:00 hodin
pro dospělé (lední hokej) ve Varnsdorfu

Sobota 11:00 – 12:50 hodin pro děti a mládež
(volné bruslení) v Rumburku
Zájezdový autobus odjíždí v 10:00 hod. od staré lékárny v Dolní Poustevně.

Sobota 11:15 – 12:45 hodin pro děti
a mládež (lední hokej) ve Varnsdorfu
Zájezdový autobus odjíždí v 10:00 hod. od staré lékárny v Dolní Poustevně.

měst Dolní Poustevna a Sebnitz, který je realizován v rámci Programu spolupráce na podporu přehraníční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014 – 2020.

EUROREGIONY a Fondy malých projektů v období 2021 – 2027

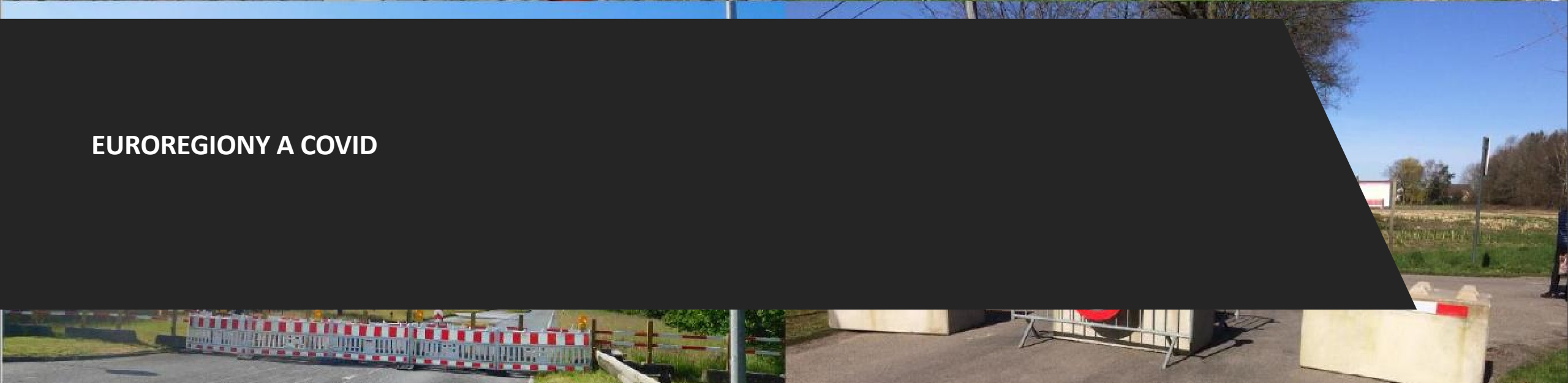
Zjednodušení administrativy
přeshraničních projektů a
především zjednodušené
vyúčtování ve fondu malých
projektů

European
Commission

EUROREGIONY A COVID

Analýza Evropské komise (DG REGIO): ***The effects of COVID-19 induced border closures on cross-border regions*** (*Účinky uzavření hranic vyvolané COVID-19 na přeshraniční regiony*)

Negativní dopady krize jsou v příhraničních regionech nepoměrně závažnější než v regionech bez hranic.

ESÚS a euroregiony se ukázaly jako důležité při podpoře pořádání akcí na místní úrovni, aby se v tak obtížné době udržela morálka místního obyvatelstva a lidí zapojených do přeshraniční spolupráce.

ESÚS a euroregiony hrály během krizového období zásadní roli při udržování ducha spolupráce.

ESÚS a euroregiony podporovaly u vnitrostátních a regionálních orgánů práva a potřeby přeshraničních občanů, dojíždějících osob a dalších skupin osob postižených hraničními omezeními.

SHRNUTÍ: Analýza role a přidané hodnoty přeshraničních struktur a dohod během pandemie

- Nejběžnější akcí prováděnou přeshraničními strukturami bylo vytváření obsahu a zpřístupňování aktuálních informací místním obyvatelům. Pro některé z těchto struktur byla tato aktivita relativně nová.
- Jednou z největších výzev byla silná advokační práce vůči vnitrostátním orgánům za účelem zvýšení povědomí o přeshraničních otázkách.
- Přeshraniční struktury byly rovněž zapojeny v pracovních skupinách pro řešení krizí, které se staly zprostředkovateli a mediátory mezi zúčastněnými stranami (např. instituce péče o veřejné zdraví), včetně usnadnění dialogu prostřednictvím překladů. Vznik těchto skupin byl často iniciován přímo přeshraničními organizacemi.
- Několik struktur nepočkalo na konec krize a již zahájily průzkumy a provedly šetření, aby získaly přehled o dopadu opatření souvisejících s hranicemi na každodenní život obyvatel v jejich přeshraničním regionu.
- Spolupráce je také založena na sociálních interakcích: proto mnoho přeshraničních struktur pociťovalo potřebu organizovat malé akce k udržení dobré dynamiky mezi občany a zúčastněnými stranami zapojenými do přeshraniční spolupráce
- **Obecně lze pozorovat, že existence přeshraniční struktury představuje skutečnou přidanou hodnotu: svou blízkostí k občanům (dveře, na které mohou lidé zaklepat, aby získali informace o přeshraničních otázkách); svou schopností zprostředkovat a usnadňovat dialog mezi „dvěma světy“, které by spolu jinak mluvily jen stěží, zvláště když se mluví dvěma různými jazyky; svou schopností zvyšovat povědomí o konkrétních problémech, kterým čelí lidé, jejichž život se odehrává na státních hranicích.**
- To bylo dokonce ještě viditelnější podél hranic, kde neexistuje žádná přeshraniční organizace: místní úředníci se pokusili o lobbying, ale nedostatek dobře zavedené přeshraniční správní spolupráce neumožnil vznik konkrétních řešení.

Krise prokázala, že **hranice je handicapem, když vytváří překážky, ale výhodou, když je hranice otevřená**. Hranice jsou místa, kde lze vytvářet a představovat nové politiky, a to nejen v případě krizí, ale také v běžných situacích.

Současná krize představuje nebezpečí, ale zároveň také **příležitost pro Evropu** tuto krizi překonat, poučit se z ní a rozvíjet nové politiky ve prospěch obyvatel a jejich oblastí života.

Vezmeme-li v úvahu realitu vzájemných přeshraničních závislostí, tak je nyní na místě, abychom přeshraniční a evropské integraci dali politický rozměr.

Doporučená opatření, která je třeba přijmout v příhraničních regionech

Dejte ESÚS nebo ekvivalentním strukturám **významnější roli** v některých konkrétních funkčních oblastech.

Rozvíjejte přeshraniční veřejné služby (CPS) a udržujte je v případě krizí.

Připravte **společné přeshraniční nouzové plány** a delegujte jejich přípravu a aktualizaci na ESÚS nebo ekvivalentní struktury.

Vytvořte centra poskytující informace přeshraničním pracovníkům, zákazníkům, podnikům.

Vytvořte instituce poskytující spolehlivá a harmonizovaná přeshraniční data.

Podporujte využívání fondů zaměřených na people-to-people projekty.

Dohlížejte na přeshraniční území prostřednictvím stálých přeshraničních Rad.

Ve světle těchto zkušeností je třeba rozeznávat přeshraniční životní prostor a pro osoby žijící v těchto příhraničních regionech je třeba vypracovat vhodné veřejné politiky podporující přeshraniční integraci.

Tato aktivita by měla být podpořena konsolidovanou přeshraniční správou.

**Opava
2080?**

